

Dönem : 2

Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : **79 a | nci ek**

Bâzi suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi Cahit Ortaç ve 9 arkadaşının, vergi suç ve cezalarının affı hakkında; Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tuna'nın, bâzi orman suçlarının affına ve tazminatın terkinine dair; Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu ve 7 arkadaşının, bâzi siyasi suçlularla basın suçlularının ve bunlarla ilgili olarak mahkûm olmuş diğer suçluların cezaların affına dair; Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesince mahkûm edilen 67 eski Kara Harb Okulu öğrencisinin affı hakkında; Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın bâzi suç ve cezaların affı hakkında ve Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Kadri Kaplan ve 8 arkadaşının 20/21 Mayıs olayları ile ilgili suçlular ile diğer bir kısım suçluların affına ve bir kısım idari işlemlerin değiştirildiğine dair kanun teklifleri hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklere dair Millet Meclisi Adalet Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/117, 2/81, 2/114, 2/174, 1/101, 2/207, 2/223; Cumhuriyet Senatosu 1/659)

Not : Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 816

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 6623, 1/659

2 . 8 . 1966

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 20 . 7 . 1966 tarihli ve 1150/4865 sayılı yazınız :

Bâzi suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 1 . 8 . 1966 tarihli 97 nci Birleşiminde değiştirilerek ve açık oyla kabul edilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Saygılarımla.

İbrahim Şevki Atasâğın
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi: 92 (4 ncü madde) Açık oy neticesi: 92 (9 ncü madde) Açık oy neticesi : 92 (Tümü)

Kabul	85	Kabul	89	Kabul	90
Ret	4	Ret	1	Ret	2
Çekinsler	+ 3	Çekinsler	+ 2	Çekinsler	+ —
	92		92		92
Bşk.	+ 1	Bşk.	+ 1	Bşk.	+ 1
(Mevcut)	93	(Mevcut)	93	(Mevcut)	93

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

3 . 8 . 1966

Esas No: 1/117, 2/81, 2/114, 2/174,

1/101, 2/207, 2/223

Karar No: 44

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bâzi suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarılarıyla kanun tekliflerinin Millet Meclisince kabul olunan metninin Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 1 . 8 . 1966 tarihli 97 nci Birleşiminde değiştirilerek kabul edilmesi ve Millet Meclisi Başkanlığınca bu işle ilgili tasarı ve tekliflerin Anayasamızın 92 nci maddesi gereğince muameleye tabi tutulmak üzere Komisyonumuza tevdi edilmesi üzerine Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Gümrük ve Tekel Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı temsilcileri de hazır olduğu halde Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunca kabul edilen tasarı metninin tetkikinden Millet Meclisince kabul edilen tasarı metninin 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 ve 19 neu maddelerinin aynen kabul edilmek suretiyle kesinleştiği ve tasarının 20 - 21 Mayıs hükümlüleriyle ilgili tasarının 4 nü maddesinin (a) bendinin (ölüm veya müebbed ağır hapse mahkûm edilenlerin cezaları 15 sene muvakkat ağır hapse çevrilmiştir) şeklinde değiştirilmek suretiyle kabul edildiği ve yine tasarının istisnaları tadadeden 9 neu maddesinin (H) bendinin (Türk Parasının kıymetinin korunması hakkındaki 1567 sayılı Kanunla ek ve tadilleri bâzi özel hükümlerle, hükümlerini ihlâl eyliyen ve yukarıdaki fıkranın dışında kalan fiillerden dolayı verilmiş veya verilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezaların 6 şar ayı ile para cezalarının üçtebiri affedilmiştir) şeklindeki fıkrasının tayedilmek suretiyle bu konudaki affın şumulünün daraltıldığı anlaşılmıştır.

Yapılan müzakereler sonunda tasarının 20 - 21 Mayıs hükümlüleriyle ilgili 4 nü maddesinin (a) bendinde Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik Komisyonumuzca aynen kabul edilmiş ancak muhalif kalan iki üye muhalefet sebeplerini rapora eklemiştir.

Hükümet temsilcileri de Cumhuriyet Senatosunca yapılan bu değişikliği uygun mütalâa etmişlerdir.

Yine tasarının bâzi özel hükümlerle istisnaları tadadeden 9 neu maddesinin (H) bendinin 2 nci fıkrasının tayyî şeklinde Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliğe keza Hükümet temsilcileri aynen iştirak etmişler ve bu mevzuda yapılan değişiklik Komisyonumuzca ittifaken benimsenmiş ve sonuç olarak Cumhuriyet Senatosunca yapılan bu değişikliklerin Millet Meclisince de benimsenmesinin uygun olacağı mütalâa edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere işbu rapor ve ekleri Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
İstanbul
İ. H. Tekinel

Başkan V.
Kars
A. A. Çetin

Sözcü
Kastamonu
S. Keskin

Kâtip
Niğde
Y. Arıbaş

Diyarbakır
Sağiroğlu ile verdiğimiz
muhalefet şerhi eklidir.
F. Kalfagil

Elâzığ
K. Nedimoğlu

Erzincan
S. Perinçek

Erzincan
Kalfagil'le verdiğimiz
muhalefet şerhi eklidir.
A. Sağiroğlu

İçel
M. Arıkan

İstanbul
A. Ş. Lâç

Kırklareli
M. Atagün

Konya
S. Aytan

Ordu
K. Şensoy

Tokat
O. Hacıbaloğlu

Muhalefet Şerhi

20 - 21 Mayıs suçlularının mahkûmiyetlerinin fer'i ve mütemmim cezalarıyla ceza mahkumiyetlerinin neticelerine de şamil olmak üzere tamamen affına taraftar olduğumuzdan cezayı tümü ile ortadan kaldırmayan Senato Genel Kurul kararı metnine de bu sebepten iştirak etmiyoruz.

Erzincan
Â. Sağıroğlu

Diyarbakır
F. Kalfagil

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısı

MADDE 4. — 20 - 21 Mayıs 1963 olaylarından dolayı :

a) Ölüm veya müebbet ağır hapse mahkûm edilenlerin cezaları (20) sene muvakkat ağır hapse çevrilmiştir.

b) Hürriyeti bağlayıcı muvakkat cezalara mahkûm edilmiş olanların cezalarından (8) er senesi affedilmiştir.

c) (8) sene ve daha az hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm edilmiş bulunanlar fer'i ve mütemmin cezaları ile ceza mahkûmiyetlerinin neticelerine de şâmil olmak üzere affedilmişlerdir.

(a) ve (b) bendleri hükümlerinden faydalananlar hakkında, bihakkın veya meşruten tahliye tarihinden itibaren, bu mahkûmiyetlerinin tabii neticesi olan kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmaya, memuriyete alınmamaya veya muayyen bir meslek ve sanatın icrasının men'ine dair hükümlerle, cezaların infazı hakkındaki 647 sayılı Kanununun 19 ncu maddesinin 9 ncu ve T. C. K. nunun 173 ncü maddesinin son fıkraları hükümleri uygulanmaz.

1076 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi hükmü saklıdır.

Muvakkat hürriyeti bağlayıcı cezalara mahkûm edilmiş olup da, bu madde hükmünden faydalananların, meşruten tahliyelerinde dışarda geçirecekleri 1/3 müddet af ile yapılacak indirimden evvelki esas ceza miktarı üzerinden yapılır.

MADDE 9. — Aşağıda yazılı bendlerde gösterilen suçlar; 2, 4 ve 5 nci madde hükümleri saklı kalmak şartıyla, bu kanun hükümleri dışında bırakılmıştır.

A) Türk Ceza Kanununun 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132 ve 133 ncü maddelerinde; 135 nci maddenin ikinci bendinde ve 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 145, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156 ve 157 nci maddelerinde yazılı suçlar ve bunların 168, 171 ve 172 nci maddelerinde gösterilen şekilleri; 163 ncü maddenin birinci fıkrası ile 164, 165 ve 166 ncı maddelerde yazılı suçlar; zimmet, ihtilâs, irtikâp ve rüşvet suçları; 339, 340, 341, 403, 404 (2 nci bend birinci fıkrası hariç), 405, 406, 407, 408, 414, 415, 416, 417, 418, 429 ve 430 ncu maddenin birinci fıkrası ile 431, 435, 436, 440, 441, 491, 492, 493, 495, 496, 497, 498, 499, 503, 506, 508 ve 510 ncu maddelerinde yazılı suçlar. Ancak;

1. Kaçırmanın, evlenmek maksadiyle yapıldığı ve kaçırılan kimsenin ırzına geçilmediği ve 416 ncı maddenin son fıkrasının asli hüküm olarak tatbik edildiği,

2. Türk Ceza Kanunu ile Askerî Ceza Kanununa göre zimmet ve ihtilâs suçlarından dolayı, hükmen tesbit edilmiş zararın tamamen ödendiği,

3. Türk Ceza Kanununun 491, 492 ve 493 ncü maddelerinde yazılı suçların, 18 yaşını bitirmemiş bulunanlar tarafından işlendiği,

hallerde bu kanunun 1 nci maddesi uygulanır.

4. İrtikâp ve rüşvet suçları ile Türk Ceza Kanununun 339, 340, 341, 503 ve 508 nci maddelerinde yazılı suçlardan dolayı hükmedilmiş veya hükmedilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezaların üçte ikisi ve para cezalarının tamamı affedilmiştir.

Ancak, hürriyeti bağlayıcı cezadan yapılacak indirim on aydan az ve üç seneden fazla olamaz.

B) 3116, 5653 ve 6831 sayılı Orman kanunlarında yazılı suçlar ile Türk Ceza Kanununun 369, 370 ve 373 ncü maddesinin birinci fıkrası ve 374 ncü maddesinde yazılı suçlar ve bunların 411, 412 ve 413 ncü maddelerinde gösterilen şekilleri.

C) Askerî Ceza Kanununun 55, 56 ve 59 ncü maddeleriyle 91, 131, 132 nci maddeleri, 148 nci maddenin (B) bendi ve yukarıdaki bendlerde Türk Ceza Kanununun maddelerine atıf suretiyle cezalandırılan suçlar.

D) 5816 sayılı Atatürk aleyhinde işlenen suçlar hakkındaki Kanunun şümulüne giren suçlar.

CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Bâzı su çve cezaların affı hakkında Kanun

MADDE 4. — 20 - 21 Mayıs 1963 olaylarından dolayı:

a) Ölüm veya müebbet ağır hapse mahkûm edilenlerin cezaları (15) sene muvakkat ağır hapse gevrimştir.

b) Hürriyeti bağlayıcı muvakkat cezalara mahkûm edilmiş olanların cezalarından (8) er sene affedilmiştir.

c) (8) sene ve daha az hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm edilmiş bulunanlar fer'i ve mütemmin cezaları ile ceza mahkûmiyetlerinin neticelerine de şâmil olmak üzere affedilmişlerdir.

(a) ve (b) bendleri hükümlerinden faydalananlar hakkında, bihakkın veya meşruten tahliye tarihinden itibaren, bu mahkûmiyetlerinin tabii neticesi olan kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmaya, memuriyete alınmamaya veya muayyen bir meslek ve sanatın icrasının men'ine dair hükümlerle, cezaların infazı hakkındaki 647 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin 9 ncu ve T. C. K. nun 173 ncü maddesinin son fıkraları hükümleri uygulanmaz.

1076 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi hükmü saklıdır.

Muvakkat hürriyeti bağlayıcı cezalara mahkûm edilmiş olup da, bu madde hükmünden faydalananların, meşruten tahliyelerinde dışarda geçirecekleri 1/3 müddet af ile yapılacak indirimden evvelki esas ceza miktarı üzerinden yapılır.

MADDE 9. — Aşağıda yazılı bendlerde gösterilen suçlar; 2, 4 ve 5 nci madde hükümleri saklı kalmak şartıyla, bu kanun hükümleri dışında bırakılmıştır.

A) Türk Ceza Kanununun 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132 ve 133 ncü maddelerinde; 135 nci maddenin ikinci bendinde ve 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 145, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156 ve 157 nci maddelerinde yazılı suçlar ve bunların 168, 171 ve 172 nci maddelerinde gösterilen şekilleri; 163 ncü maddenin birinci fıkrası ile 164, 165 ve 166 ncı maddelerde yazılı suçlar; zimmet, ihtilâs, irtikâp ve rüşvet suçları; 339, 340, 341, 403, 404 (2 nci bend birinci fıkrası hariç), 405, 406, 407, 408, 414, 415, 416, 417, 418, 429 ve 430 ncu maddenin birinci fıkrası ile 431, 435, 436, 440, 441, 491, 492, 493, 495, 496, 497, 498, 499, 503, 506, 508 ve 510 ncu maddelerinde yazılı suçlar. Ancak;

1. Kaçırmanın, evlenmek maksadiyle yapıldığı ve kaçırılan kimsenin ırzına geçilmediği ve 416 ncı maddenin son fıkrasının asli hüküm olarak tatbik edildiği,

2. Türk Ceza Kanunu ile Askerî Ceza Kanununa göre zimmet ve ihtilâs suçlarından dolayı, hükmen tesbit edilmiş zararın tamamen ödendiği,

3. Türk Ceza Kanununun 491, 492 ve 493 ncü maddelerinde yazılı suçların, 18 yaşını bitirmemiş bulunanlar tarafından işlendiği hallerde bu kanunun 1 nci maddesi uygulanır.

4. İrtikâp ve rüşvet suçları ile Türk Ceza Kanununun 339, 340, 341, 503 ve 508 nci maddelerinde yazılı suçlardan dolayı hükmedilmiş veya hükmedilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezaların üçte ikisi ve para cezalarının tamamı affedilmiştir.

Ancak hürriyeti bağlayıcı cezadan yapılacak indirme on aydan az ve üç seneden fazla olamaz.

B) 3116, 5653 ve 6831 sayılı Orman kanunlarında yazılı suçlar ile Türk Ceza Kanununun 369, 370 ve 373 ncü maddesinin birinci fıkrası ve 374 ncü maddesinde yazılı suçlar ve bunların 411, 412 ve 413 ncü maddelerinde gösterilen şekilleri,

C) Askerî Ceza Kanununun 55, 56 ve 59 ncu maddeleriyle 91, 131, 132 nci maddeleri, 148 nci maddenin (B) bendi ve yukardaki bendlerde Türk Ceza Kanununun maddelerine atif suretiyle cezalandırılan suçlar.

D) 5816 sayılı Atatürk aleyhinde işlenen suçlar hakkındaki Kanunun şumulüne giren suçlar.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

E) İcra ve İflâs Kanununun 337, 338, 339, 340 ve 344 ncü maddelerinde yazılı suçlar.

F) 551 sayılı Markalar Kanununda yazılı suçlar.

G) 15 . 7 . 1963 tarihli ve 274 sayılı Sendikalar Kanununun 19 ncü maddesine aykırı hareketten dolayı aynı kanunun 31/3 ncü maddesi gereğince açılan dâvalara ilişkin suçlar. Ancak mahkûmiyet halinde aynı kanunun 20 nci maddesinin (C) bendi hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, verilen ceza infaz edilmez.

H) Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki Kanunun şümulüne giren 2 500 liraya kadar (2 500 lira dâhil) kıymet kaçakçılığı suçları veya bu kanuna göre çıkarılan kararname ve tebliğlere aykırı fiiller veya miktarı ne olursa olsun döviz veya Türk parasının ziyanını intacetmemiş bilûmum fiiller veya önceden çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılıp da sonradan çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılmıyan fiiller; istimal ve istihlâk maksadiyle işlenmiş kaçakçılık fiilleriyle 6829 sayılı Kanunun ek ikinci maddesinin I, II, III ncü bendleri ve IV ncü bendinin birinci fıkrası hükmü, tekel kaçakçılığı, CIF kıymeti 2 500 lirayı geçmeyen (2 500 lira dâhil) gümrük kaçakçılığı suçları hariç, Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 ve Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 1567 sayılı kanunlar ile bunların ek ve tadilleri hükümlerini ihlâl eyliyen fiiller.

Türk parasının kıymetinin korunması hakkındaki 1567 sayılı Kanunla ek ve tadilleri hükümlerini ihlâl eyliyen ve yukardaki fıkranın dışında kalan fiillerden dolayı verilmiş veya verilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezaların altışar ayı ile para cezalarının üçte biri affedilmiştir.

Ancak, Yüksek Adalet Divanıca 1567 sayılı Kanunla ek ve tadillerine muhalefetten dolayı hükmedilmiş olan para cezaları affedilmemiştir. Bunlar hakkında 5 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü uygulanmaz.

İ) 27 Mayıs 1960 tarihinden itibaren, Bakanların sıfat ve vazifeyi suiistimal suretiyle işledikleri suçlar.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

E) İcra ve İflâs Kanununun 337, 338, 339, 340 ve 344 ncü maddelerinde yazılı suçlar.

F) 551 sayılı Markalar Kanununda yazılı suçlar.

G) 15.7.1963 tarihli ve 274 sayılı Sendikalar Kanununun 19 ncü maddesine aykırı hareketten dolayı aynı kanunun 31/3 maddesi gereğince açılan dâvalara ilişkin suçlar. Ancak mahkûmiyet halinde aynı kanunun 20 ncü maddesinin (C) bendi hükümleri uygulanır. Şu kadar ki verilen ceza infaz edilmez.

H) Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki Kanunun şumulüne giren 2 500 liraya kadar (2 500 lira dâhil) kıymet kaçakçılığı suçları veya bu kanuna göre çıkarılan kararname ve tebliğlere aykırı fiiller veya miktarı ne olursa olsun döviz veya Türk parasının zıyanını intacetmemiş bilûmum fiiller veya önceden çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılıp da sonradan çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılmıyan fiiller; istimal ve istihlâk maksadiyle işlenmiş kaçakçılık fiilleriyle 6829 sayılı Kanunun ek ikinci maddesinin I, II, III ncü bendleri ve IV ncü bendinin birinci fıkrası hükmü, tekel kaçakçılığı, CIF kıymeti 2 500 lirayı geçmiyen (2 500 lira dâhil) gümrük kaçakçılığı suçları hariç, Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 ve Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 1567 sayılı kanunlar ile bunların ek ve tadilleri hükümlerini ihlâl eyliyen fiiller.

Ancak, Yüksek Adalet Divanıncı 1567 sayılı Kanunla ek ve tadillerine muhalefetten dolayı hükmedilmiş olan para cezaları affedilmemiştir.

İ) 27 Mayıs 1960 tarihinden itibaren, bakanların sıfat ve vazifeyi suiistimal suretiyle işledikleri suçlar.

